

บทที่ 1

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยสูญเสียค่าใช้จ่ายด้านการแพทย์เพิ่มมากขึ้น อิงอาศัยแนวคิดแบบตะวันตกมากเกินไป ใช้จ่ายสังเคราะห์หรือพึ่งพาเทคโนโลยีขั้นสูงเท่านั้น โดยละเลยความสัมพันธ์กับธรรมชาติและแนวคิดแบบตะวันออก พืชสมุนไพรนับเป็นแหล่งที่มีคุณค่าทางด้านอาหารรวมทั้งใช้ในการบำบัดรักษาโรคนานับประการ ซึ่งทรัพยากรเหล่านี้แม้จะมีอยู่มากมายแต่หากไม่มีการนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างเหมาะสม สักวันหนึ่งคงต้องสูญพันธุ์ไป การส่งเสริมการปลูกทดแทนและการใช้สมุนไพรนับเป็นแนวทางหนึ่งที่ช่วยให้ประเทศเราช่วยตัวเองได้ เป็นการลดการนำเข้าวัตถุดิบและยาสังเคราะห์จากต่างประเทศ ส่งเสริมการอนุรักษ์พันธุ์พืชให้คงอยู่ตลอดไป และเป็นการสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกพืชด้วย [1] ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) และฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) มุ่งเน้นกระตุ้นการพัฒนานวัตกรรมทางเทคโนโลยีของตนเองเพื่อต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาด้านเทคโนโลยีชีวภาพทางการแพทย์และสาธารณสุข โดยเฝ้าระวัง ป้องกัน รักษาและฟื้นฟู รวมถึงการวิจัยและพัฒนาทั้งเคมีภัณฑ์ ชีวภัณฑ์ และเครื่องมืออุปกรณ์ ตลอดจนให้มีการผลิตยาหลักขึ้นภายในประเทศในการรักษาโรคสามัญให้เพียงพอต่อความต้องการในทุกสถานการณ์ [2-3]

ลิ้นเป็นปัญหาที่พบมากในช่วงวัยรุ่นกว่า 85% และพบบ้างในผู้ใหญ่ วัยรุ่นถือเป็นประชากรกลุ่มใหญ่ของประเทศ วัยรุ่นเป็นวัยที่ให้ความสำคัญต่อความสวยความงามเป็นพิเศษ จึงทำให้เกิดความกังวลหงุดหงิดและนำไปสู่การปฏิบัติตนที่ไม่ถูกต้อง เช่น การบีบเค้นหัวลิ้นจนกระทั่งเกิดเป็นแผลเป็นขึ้น มีผลรบกวนทั้งทางร่างกายและจิตใจต่อผู้ที่ เป็น ซึ่งอาจส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้ที่เป็นลิ้น ดังนั้นลิ้นจึงถือเป็นปัญหาใหญ่ปัญหาหนึ่งที่วัยรุ่นต้องการแก้ไข [4] พบว่ายาแผนปัจจุบันที่ใช้ในการรักษาลิ้นหลายขนานมีผลข้างเคียงมากและราคาค่อนข้างแพง เนื่องจากราคาของตัวยาเอง และช่วงเวลารักษานาน ทำให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายสูง สมุนไพรที่มีฤทธิ์รักษาลิ้นจึงน่าจะนำมาใช้ทดแทนยาแผนปัจจุบันได้ในแง่ของราคาและความปลอดภัย แต่ยังคงต้องมีการศึกษาเพิ่มเติมอีกมากในเรื่องประสิทธิภาพและความเป็นพิษในระยะยาว ตัวอย่างสมุนไพรที่ได้มีการศึกษาและนำมาใช้ในการรักษาลิ้น ได้แก่ กระเทียม หัวหอมแดง ขมิ้นชัน ว่านหางจระเข้ ส่วนผสมจาก chamomile และใบของ horsechestnut (ลิขสิทธิ์ของฮังการี) สารสกัด propolis น้ำมันกานพลู และ

สารสกัดจาก blue gum eucalyptus [5], สารสกัดโรสแมรี [6-7], สารสกัดแคลรี เสง [7] สารสกัดมังกุด [8-13] นอกจากนี้ยังมีน้ำมันหอมระเหยจากพืชอีกหลายชนิด เช่น น้ำมันทีทรี [14], Lemon myrtle oil (*Backhousia citriodora*) [15], Black pepper, Clove, Geranium, Nutmeg, Oregano, Thyme [16-18], น้ำมันดอกคำฝอย, น้ำมันโจโจ้บา, น้ำมันฮาเซลนัท, Petitgrain, Australian eucalyptus และ Juniper twig ซึ่งสมุนไพรเหล่านี้ช่วยในการควบคุมความชื้นของผิว, ช่วยให้เซลล์หลุดลอกจากต่อมท่อไขมันและยังระงับการเจริญของเชื้อแบคทีเรียที่ทำให้เกิดตุ่มหนองสิว [19-20]

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ทำวิจัยมุ่งประเด็นการศึกษาไปที่สมุนไพรที่นำมาใช้ในการรักษาสิว คือ สารสกัดจากเปลือกผลมังกุด สารสกัดจากใบแคลรี เสง และสารสกัดจากใบโรสแมรี ซึ่งสารสกัดเหล่านี้ได้มีข้อมูลทางวิทยาศาสตร์สนับสนุนในด้านฤทธิ์การต้านเชื้อแบคทีเรียหลายชนิด รวมถึงแบคทีเรียที่ก่อให้เกิดสิว [6-13] โดยผู้ทำวิจัยได้มีการทดสอบฤทธิ์เบื้องต้นของสารสกัดมังกุดต่อเชื้อแบคทีเรีย *Staphylococcus aureus* และ *Propionibacterium acnes* ใน in vitro พบมีฤทธิ์ที่ดี และจากเหตุผลข้างต้นร่วมกับแนวทางของภาครัฐที่ส่งเสริมการใช้สมุนไพรแทนการนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศ ทางผู้วิจัยจึงมีแนวคิดในการผลิตเจลและยาน้ำจากเปลือกมังกุด เพื่อใช้รักษาสิวอักเสบ ซึ่งมีประสิทธิภาพดี ต้นทุนวัตถุดิบต่ำ และมีความปลอดภัยต่อผู้ใช้ และศึกษาความคงสภาพของตำรับทั้งทางกายภาพ, ฤทธิ์ต้านเชื้อแบคทีเรียและองค์ประกอบทางเคมี และทดสอบการระคายเคืองของตำรับในสัตว์ทดลองและอาสาสมัคร ซึ่งคาดว่าผลการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นอีกทางเลือกในการรักษาสิว เพื่อช่วยลดต้นทุนการใช้ยาและลดปัญหาผลข้างเคียงจากยาสังเคราะห์จากต่างประเทศ และเป็นการส่งเสริมให้มีการปลูกพืชสมุนไพรเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับประชากรในประเทศ ให้เป็นไปตามนโยบายการพึ่งตนเองเพื่อช่วยพัฒนางานด้านสาธารณสุขและงานด้านเศรษฐกิจของประเทศ